

Ritade tecken

– för dem som behöver kommunicera med stöd av tecken

Ritade tecken

– för dem som behöver kommunicera med stöd av tecken

© 2012 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Ansvarig på SPSM: Ann-Sofie Forsman

Fotografier: Ellika Melander, Axel Karlsson

Produktion: SPSM

Tryck: Lenanders Grafiska AB, 2019. 2:3

ISBN: 978-91-28-11102-7, tryckt

978-91-28-11103-4, pdf

Best.nr: 11100

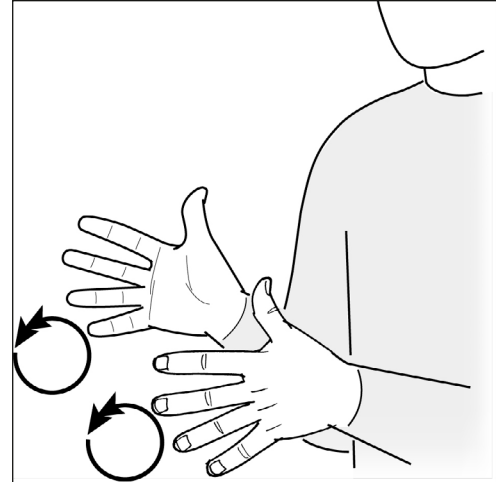
Den här publikationen kan du ladda ner i pdf-format
på Specialpedagogiska skolmyndighetens webbshop www.spsm.se/webbutiken.
Vill du ha publikationen i alternativa format beställer du det från order@spsm.se.

bra

prata

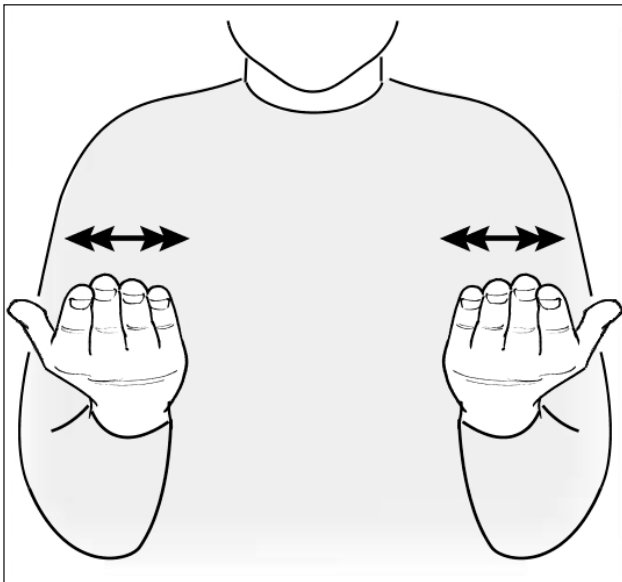
tecken

Innehåll

Vad är Ritade Tecken?	5
Ritade Tecken och TAKK	6
Varför behövs grafiska riktlinjer?	7
Så här kan Ritade Tecken användas!	8
Hur får jag tillgång till Ritade tecken?	10
Ritade Tecken – fritt att använda	11
Önska nya tecken	11

” Grunden i all kommunikation är att kunna göra sig förstådd och att förstå andra. Det finns flera olika sätt att kommunicera och ett av dem är att använda tecken tillsammans med tal. Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation (TAKK) är en metod som brukar användas. De betydelsebärande orden i ett budskap lyfts då fram med hjälp av tecken och blir på så sätt ett stöd i kommunikationen. I verksamheter där man använder TAKK kan ritade tecken vara ett värdefullt verktyg som underlättar att komma ihåg hur olika tecken ska utföras.

Vad är **Ritade Tecken**?

TAKK kan användas som ett komplement till talat språk för att underlätta kommunikationen.

Ritade Tecken utvecklas av Specialpedagogiska skolmyndigheten. Bildbasen innehåller idag närmare 2 700 ritade tecken. Nya tecken ritas kontinuerligt efter önskemål från användare.

De ritade tecknen är anpassade för att fungera tillsammans med InPrint, Symwriter och andra program som exempelvis Bildfabriken.

Eftersom det inte finns förklarande text till hur tecknen ska utföras kan inte våra ritade tecken användas som ett lexikon för inläring av tecken. Istället är det viktigt att man som användare redan känner till tecknet, har provat det motoriskt och enbart använder sig av illustrationen som minnesstöd.

Ritade Tecken och TAKK

De ritade tecknen i vår bildbas är främst avsedda för pedagoger i verksamheter där man använder TAKK men även för föräldrar. Syftet är att bilderna ska vara ett stöd för minnet så att man kan och vågar använda TAKK i olika situationer.

När en person ska högläsa en text för någon, kan de ritade tecknen vara ett stöd för hur tecknet ska utföras. Det är ett sätt att stimulera användandet av TAKK tillsammans med text. Det är alltså viktigt att man tidigare har lärt in tecknet. Tecknen används för att tydliggöra de betydelsebärande orden i texten.

Ritade Tecken används även av läromedelsproducenter.

TAKK är ett alternativt och kompletterande kommunikationssätt för hörande personer med försenad eller avvikande språkutveckling. I första hand används det av hörande personer med en utvecklingsstörning.

Andra målgrupper är elever med tal- och språkstörningar samt elever med ett annat modersmål.

Att använda sig av TAKK innebär att tecken används tillsammans med tal för att underlätta språkutveckling, lärande och språkförståelse. Ibland används det också som ersättning för talat språk. De tecken som används i TAKK följer de tecken som finns i det svenska teckenspråket.

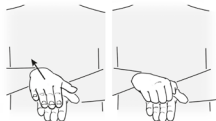

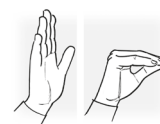
Eleverna använder TAKK för att visa siffran på tärningen.

Varför behövs grafiska riktlinjer?

Alla har nytta av enhetlighet och igenkänning, inte minst de målgrupper som har behov av ritade tecken. Grafiska riktlinjer för Ritade Tecken har därför tagits fram av Specialpedagogiska skolmyndigheten i samarbete med experter inom olika områden. Riktlinjerna riktar sig främst till läromedelsproducenter och vi önskar att alla som utvecklar och producerar läromedel med ritade

tecken följer dem. Syftet med riktlinjerna är att det bildas en standard för hur ritade tecken och text framställs tillsammans. Viktigt att tänka på är att endast teckensätta de betydelsebärande orden i texten.

Läs mer om de grafiska riktlinjerna på vår webbplats www.spsm.se.

			
Stina	frågar:	- Fick	du brevet?
			
Felix	säger:	- Ja.	
			
Stina	frågar:	- Säger	du ja eller nej?
			
Felix	säger:	- Ja.	

Exemplet är hämtat från Felix börjar skolan utgiven av Specialpedagogiska skolmyndigheten. Här är de grafiska riktlinjerna tillämpade.

Så här kan Ritade Tecken användas!

I vår webbtjänst www.ritadetecken.se kan du enkelt skapa olika dokument med text och ritade tecken. De ritade tecknen utgör ett minnesstöd för hur tecknen ska utföras. Det gör att det kan gå lättare att teckna till berättelsen du läser även om du känner dig lite osäker på hur tecknen utförs.

När de ritade tecknen finns i nära anslutning till texten uppmuntras också användningen av tecken för personer som behöver tecken som stöd för läsupplevelse och återkoppling.

Jag

har fångat

en spindel

i burken.

Vi

klipper

i ett gult

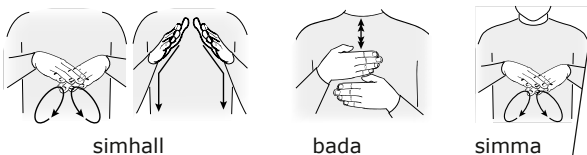
papper.

Du kan enkelt skapa egna böcker med foton, text och tecken på ritadetecken.se

På måndag ska vi titta på spindlar i skogen.

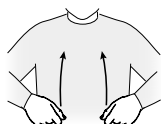
"Kom i håg" för kommande aktivitet.

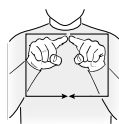
simhall

bada

simma

baddräkt

handduk

frukt

bastu

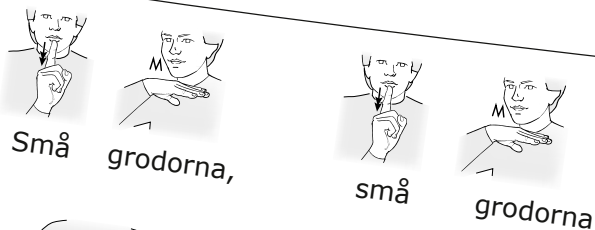

duscha

tvätta håret

En egen teckenbilaga kan vara ett stöd till en sång eller en flanosaga.

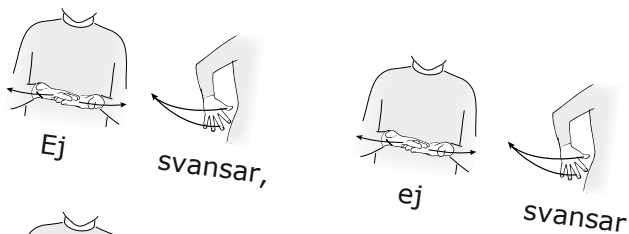
Små grodorna,

små

grodorna

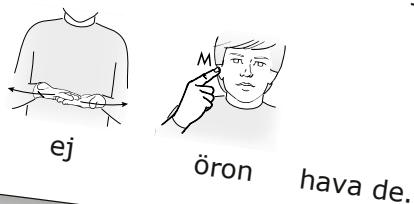
är lustiga att se.

Ej svansar,

ej

svansar

ej

öron hava de.

Om man ska till simhallen är det bra att ha ett minnesstöd för de viktiga tecknen.

Hur får jag tillgång till Ritade tecken?

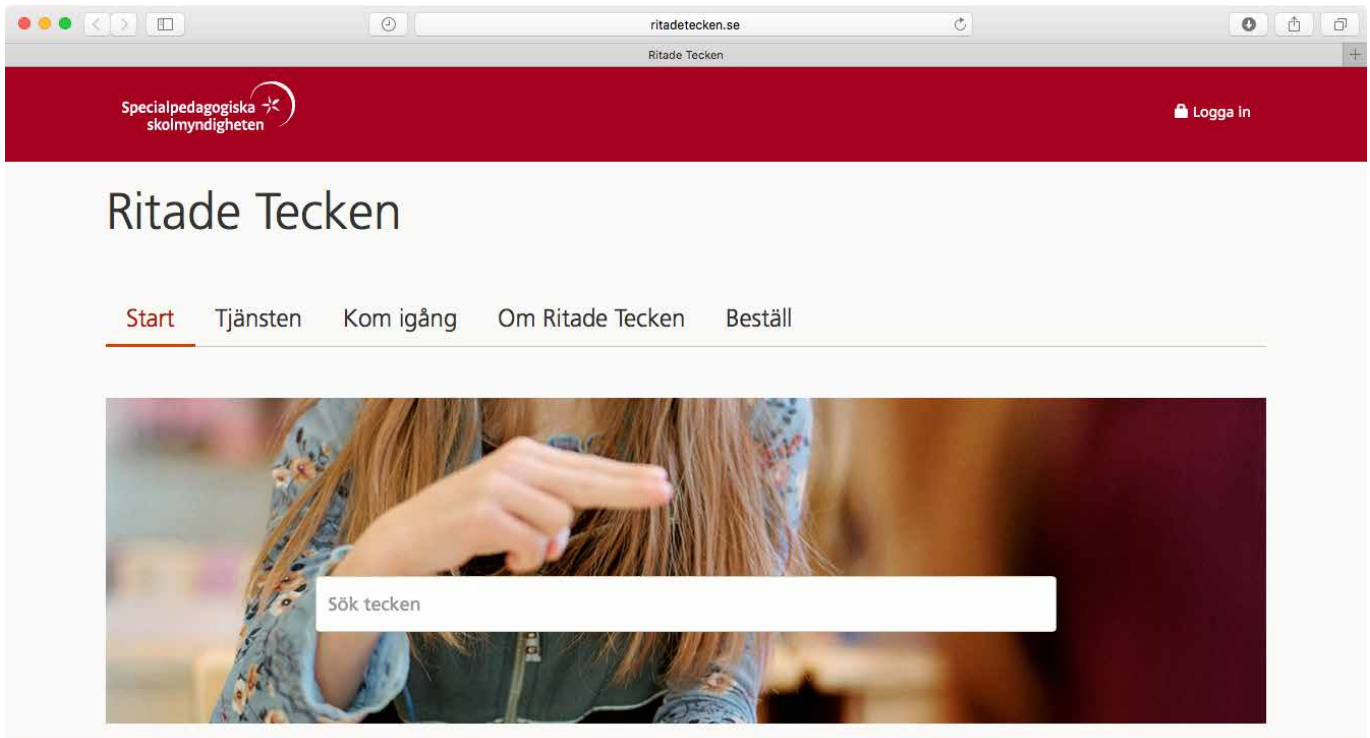
Besök vår webbplats www.ritadetecken.se. Där kan du först prova och sedan beställa ett abonnemang på webbtjänsten Ritade Tecken. Då får du tillgång till samtliga cirka 2 700 ritade tecken.

Dessutom finns det underlag för att skapa egna teckenbilagor, bilderböcker med mera.

När du har ett abonnemang kan du logga in från vilken dator som helst och sedan söka och skriva ut de tecken du behöver som stöd i din verksamhet.

Ritade Tecken utvecklas kontinuerligt och uppdateras hela tiden med tecken som önskats av användare.

I mobilversionen av Ritade Tecken kan du använda tjänstens sökfunktion. När du kommit till webbsidan kan du lägga till den på telefonens hemskärm. Då blir det enkelt att hitta de tecken som du söker.

Ritade Tecken – **fritt att använda**

Specialpedagogiska skolmyndigheten vill uppmuntra användningen av ritade tecken. Du får fritt använda dem om du är abonnent på ritadetecken.se och då har du också tillgång till fullgoda och uppdaterade original. Du kan även fritt använda de ritade tecknen digitalt, till exempel på webbplatser.

Märk dock: Om du vill använda de ritade tecknen i produkter för försäljning krävs ett avtal med Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Detsamma gäller om du vill inkludera Ritade Tecken i datorprogram eller digitala bildsamlingar. Detta medför inte någon extra kostnad. Vi hjälper gärna till med anvisningar hur det kan lösas.

Önska **nya tecken**

Ritade Tecken befinner sig ständigt under utveckling. Om du har idéer om nya tecken eller andra synpunkter på Ritade Tecken så hör av dig.

På www.ritadetecken.se hittar du information om våra ritade tecken samt hur du kan kontakta oss.

En likvärdig utbildning för alla

Hos Specialpedagogiska skolmyndigheten får du stöd när du skapar lärmiljöer som är utvecklande och tillgängliga för alla. Vi erbjuder specialpedagogiskt stöd till skolor och förskolor i hela landet, svarar på frågor och erbjuder kurser och konferenser. Vi driver också flera specialskolor, fördelar statsbidrag och utvecklar läromedel. Välkommen till Sveriges största kunskapsbank inom specialpedagogik.

Kort information om broschyren

Ritade tecken utvecklas i första hand för att stimulera pedagoger i användningen av TAKK, Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation. Ritade tecken används även av föräldrar och av läromedelsproducenter som producerar material där ritade tecken finns i anslutning till text.

Broschyren beskriver grundtanken kring utvecklingen av ritade tecken och hur de kan användas. Den innehåller även information om upphovsrättsliga frågor.

ISBN 978-91-28-11102-7, tryckt
978-91-28-11103-4, pdf

Best.nr 11100